

[Knud Nielsen.]

udsættelse intet havde at gøre med spareplaner, men ganske enkelt skyldtes, at man ikke havde materiale til at foretage den gennemgribende revision, hvis forudsætning var det arbejde, som von Eyben-udvalget var i gang med.

Nu har denne forudsætning for en revision været til stede i næsten fem måneder, og hvad sker der? Der sker det, at undervisningsministeren kommer her med et forslag om en ny udskydelse af revisionsfristen plus et lapperi i form af en forhøjelse af beløbsrammen med 50 mill. kr. Jeg finder dette forslag om udskydelse af reformen helt uanstændigt og helt uacceptabelt. Der er specielt i de sidste 2-3 år gennem udtalelser fra politikere fra alle partier hos den uddannelsessøgende ungdom skabt en berettiget forventning om, at der nu ville blive gennemført en ordning, som på lidt længere sigt kunne sikre, at unge fra de økonomisk dårligere stillede befolkningsgrupper fik samme mulighed med hensyn til valg af uddannelse og erhverv som unge fra velstillede hjem. Jeg vil, så stærkt jeg overhovedet kan, advare mod en yderligere udvidelse af kløften mellem ord og handling. En yderligere udvidelse af denne kløft ville yderligere formindske denne regerings troværdighed og ville kunne føre til et berettiget ungdomsoprør eller generationsopgør, om man vil, af et helt andet omfang end det, vi er vidne til i dag. Hvad hjælper de mange smukke ord og gyldne løfter, når der åbenbart mangler både vilje og evne til at følge dem op med handling?

Det er blevet slået stort op i regeringspressen, at uddannelsesstøtten nu skal forhøjes med 120 mill. kr. Det kommer ikke med i overskrifterne, at de 20 mill. kr. er en genbevilling af beløbet fra sidste år, der blev ydet som kompensation for momsforhøjelsen. Alternativet havde naturligvis været at ophæve denne momsforhøjelse på 2½ pct. De 50 mill. kr. betyder en udvidet mulighed for optagelse af dyrt forrentede, statsgaranterede bank- og sparekasselån, som i hvert fald ikke på nogen måde bidrager til en opretning af den sociale skævhed i erhvervs- og uddannelsesvalget, og som ikke koster det offentlige noget, så det er en billig, og jeg vil sige til dels virkningsløs gestus fra regeringens side.

Tilbage bliver så en reel forøgelse på 50 mill. kr. fordelt med 25 mill. kr. på stipendier og 25 mill. kr. på lån. Der er i forslaget angivet en fordeling af dette beløb på de forskellige kategorier af uddannelsessøgende. Jeg går ud fra, at ministeren over for det udvalg, som jeg forventer vil blive nedsat, vil kunne redegøre for de beregninger, der ligger til grund for fordelingen. Jeg minder om, at fordelingen af de 20 mill. kr. sidste år udelukkende beroede på ministerens skøn, og det er vel forståeligt, hvis vi efterhånden er kommet til at nære nogen mistillid til de skøn, regeringen foretager på forskellige områder.

Særlig uheldigt virker det, at der ikke ifølge forslaget sker en forøgelse af støtten til elever i de to første år efter undervisningspligtens ophør. Dette motiveres med den udvidede undervisningspligt, som imidlertid først træder i kraft i 1972-73. Så må man spørge, om regeringen er af den opfattelse, at der i de mellemliggende 3-4 år ikke er noget øget behov på disse alderstrin. I så fald forventer vi naturligvis også at se et talmateriale herom.

Det forslag, som er fremsat af hr. Kjær Rasmussen og hr. Sigsgaard, går helt over i den modsatte grøft. De årlige udgifter til forslaget gennemførelse er, som det siges i bemærkningerne, løseligt beregnet til 5-6 milliarder kr., og vi fik her undervisningsministerens ord for, at det nok var en ganske realistisk beregning. Det er dog vist ikke for stærkt sagt, at man helt må mangle jordforbindelse, hvis man tror, det er muligt med ét slag at forhøje uddannelsesstøtten fra 217 mill. kr. til 6 milliarder kr. Betydende nok er hr. Kjær Rasmussen i sin skriftlige fremsættelse af forslaget inde på denne betragtning, idet han siger:

„Naturligvis kan et så omfattende forslag ikke gennemføres fra den ene dag til den anden, men med en fornuftig økonomisk prioritering af samfundsopgaverne burde det ikke tage mange år at føre det ud i livet.“

Det er jo en realistisk betragtning, men så må man spørge VS, hvad i alverden meningen er med at fremsætte et sådant forslag til gennemførelse nu. Så er der jo kun tale om en skueret.

Det er socialdemokratiets opfattelse, som det fremgår af det forslag til folketings-